

Arnold Rüütel

TÕEOTSINGU RADADEL

Valik sõnavõtte, intervjuusid ja
kirjalikke töid alates aastast 2018

EESTI RAAMAT

Koostanud Inna Feldbach ja Aili Saks
Kujundanud Epp Maria Pajupuu
Esikaane foto: Raigo Pajula

Autoriõigus: Arnold Rüütel ja OÜ Eesti Raamat, 2023

President Arnold Rüütli büroo tänab kõiki,
kelle materjale on raamatus kasutatud.

ISBN 978-9916-12-628-8

www.eestiraamat.ee

Trükkinud Tallinna Raamatutrükikoda

SISUKORD

Saateks	11
Arnold Rüütel ja tema kümme käsku	13
Maaülikool ja teadustöö	15
Kohalik omavalitsus	69
Eesti Konservatiivne Rahvaerakond	99
Intervjuud	141
Artiklid	269
Tervitused ja õnnitlused	295
Kõned ja sõnavõttud	329
Tänuõnad ja -kirjad	371

Saateks

Kui kaua peab inimesega koos töötama, et mõista teineteist poolelt sõnalt ja täita korraldusi, mida teine vaid mõtlikult lausub ja mis ei kõlagi korralduse moodi?

Meie koostöö president Arnold Rüütliga on kestnud veidi üle kümne aasta, aga teineteisemõistmine tekkis väga ruttu, küllap juba töövestluse ajal.

Arnold Rüütli, tema nõuniku ja minu käsutuses on Kadrioru kunagine aednikumaja, mille õhkkond on väga meeldiv ja häälestab sõbralikkusele. Kui astusin esimest korda tuppa, mis oli Eesti endise presidendi sekretäriruum, teadsin kohe, et mind on siia vaja. Ma saan olla abiks poliitikule, kes tegi Eesti taasiseseisvumise aegadel väga palju ära meie kõigi heaks, kuulas tundide kaupa Moskva „ülükute“ ähvardusi ja seisis ikka kindlalt oma rahva tahte eest vabaks saada.

Presidendil on palju mõttekaaslasi nii Eestis kui mujal maailmas. Teda kutsutakse sageli rahvusvahelistele konverentsidele ning kogu kirjavahetust ja kohtumise soove tuleb sekretäril vahendada täpselt ja õigeaegselt. Ent see maja ja usalduslik suhe töökaaslastega innustavadki mind seda tegema.

Kui me vana õunapuu varjus aednikumaja verandal presidendi külalistega vestleme ja kohvi joome, pole mul piinlik

olla magistrikraadiga sekretär, kes selle kohvi on keetnud ja lumivalged tassid lauale pannud.

Ma loodan, et saan ses väikeses hallis puumajas veel kaua külalisi võõrustada, korrigeerida kõnetekstidesse lipsanud näpuvigu ja jagada heameelt siiasamasse lähedale peagi ker-kiva Kadrioru oranžerii üle. Elu ei seisa paigal, aga meeldivad hetked siin kabineti kõrge lae all jäävad mulle kauaks meelde.

Loodan, et lugeja võtab hästi vastu presidendi vast ilmunud raamatu tema viimatisel aja mõtetega.

Inna Feldbach
President Arnold Rüütli sekretär

Arnold Rüütel ja tema kümme käsku

Eelmise valimiskampaania ajal viis aastat tagasi avaldas Arnold Rüütel kümme käsku, missugune peab olema Eesti president. Esitame need kümme mõtet muutmata kujul, et kõik saaksid ise võrrelda, kuivõrd Arnold Rüütel on presidendina omaenda käsulaudu järginud.

1. Eesti president liidab eesti rahva ühtseks tervikuks, kaitseb rahvuskeha terviklikkust.
2. Eesti president taasloob ja süvendab eestlaste põlvkondade järjepidevust.
3. Eesti president on kõigile eestlastele oma laitmatu perekonnaeluga eeskujuks.
4. Eesti president kehastab pürgimust ühiskondlike kokkulepete saavutamisele ja sotsiaalse partnerluse realiseerimisele.
5. Eesti president hoolitseb ühiskonna tasakaalustatud arengu tagamise eest.
6. Eesti president on õpetatuse ja loovuse väärtustaja, ta seisab hea vaimuvalguse levitamise eest.
7. Eesti president riigikaitse kõrgeima juhina tagab rahvusliku julgeoleku.

8. Eesti president on esidiplomaat, meie riigi rahvusvaheliste suhete võtmeisik.
9. Eesti president – *primus inter pares* – on õigluse moodsupuu ja inimlikkuse võrdkuju.
10. Eesti tulevane riigipea pälvib kogu rahva usalduse ja toetuse üksnes siis, kui ta hindab iga oma otsust tavalise eesti inimese silme läbi ja südame kaudu.